

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10 M.FL.

UPPDRAG Enigheten	UPPDRAGSLEDARE My Ekman, Tengbom	DATUM Version 2.2 2023-08-23
UPPDRAGSNUMMER 30027083	UPPRÄTTAD AV Karin Renström, text Jeannine Schönberg, körspårsstudier Sofia Buhrgard, granskning	

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Nulägesbeskrivning	4
Aktuellt område	4
Gator och trafikanter	4
Nuvarande bebyggelse	6
Beskrivning av trafikantbehov	6
Förslag	8
Bostadsområde och förskola vid Enighetsvägen	8
Nya bostadsbebyggelsen vid Tegelbergsvägen (Hingsten 1 och 2)	14
Konsekvensbeskrivning	16
Bostadsområdet och förskolan vid Enighetsvägen	16
Nya bostadsbebyggelsen vid Tegelbergsvägen (Hingsten 1 och 2)	16
Referenser	17

Sammanfattning

Kvarteret i Mariehäll i Stockholm mellan Tappvägen, Bällstavägen, Kratsbodavägen och Enighetsvägen, förutom området närmast Tappvägen, planeras att förse med förskola och bostäder. Detaljplaneprocessen pågår. I planförslaget ingår även en bostadsbyggnad i ett intilliggande kvarter, söder om Bällstavägen.

Aktuellt område behöver trafikförsörjas främst avseende avfallshantering, matleverans till förskolan, gående, cykeltrafikanter och tillgänglig angöring. Kollektivtrafik finns att tillgå på Bällstavägen som går genom detaljplaneområdet.

Bostadshusen förse med underliggande garage både för boendes bilparkering och för parkeringsplatser för rörelsehindrade. Garagen kommer att även erbjuda platser för cykelparkering. Till det kommer cykelparkeringar även utomhus på fastigheterna.

Förskolan ligger i slutet av en återvändsgata, Enighetsvägen, som förse med vändslinga. Vid den finns plats för tillgänglig angöring, avfallshantering och varutransporter. Förskolan beräknas främst besökas via gångvägar och Enighetsvägen.

Om allt för många av de som har ärende till förskolan kommer med bil kommer situationen troligen att bli besvärlig längs Enighetsvägen. Det kan i sin tur leda till att fler väljer andra transportmedel eller andra tider för hämtning och lämning.

2 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Inledning

PM Trafik är en del av underlagsmaterialet till detaljplan för fastigheterna Enigheten 25 och 26, Mariehäll 1:10 samt Hingsten 1 och 2. Exploatörer är PEAB norr om Bällstavägen och Mariehällsstugan Fastighets AB och Lagerplatsen fastigheter AB söder om Bällstavägen. Uppgifter om förutsättningarna och planerade trafiklösningar för exploateringen kommer från dessa.

Figur 1 Stockholms stad med Mariehäll markerad med blå punkt.

Bostadsområdet vid Enighetsvägen som avgränsas av Bällstavägen och Kratsbodavägen planeras för 280 bostäder. Mot Bällstavägen ska möjlighet till verksamheter/lokaler ordnas. En förskola för 90 barn ska ligga inom området.

På södra sidan av Bällstavägen, öster om korsningen med Tegelbergsvägen, planeras för 63 bostäder. Mot Bällstavägen och i hörnet mot Tegelbergsvägen ska möjlighet till lokaler finnas.

Nulägesbeskrivning

Aktuellt område

Området som planlaggs redovisas i Figur 2. Det är kuperat med upp till 7 meters nivåskillnad mellan Bällstavägen och västra delen av området kring Enighetsvägen. Mot Tappvägen finns en brant bergsslänt. På södra sidan av Bällstavägen sluttar marken nedåt men övergår snart i en planare del.

Figur 2 Aktuellt område för planläggning av förskola (blå), bostäder och lokaler (gul). Röd yta, skola, ingår inte i aktuellt detaljplanearbete. (Bildkälla: SBK Stockholms stad kompletterad med gatunamn).

Bällstavägen går brant uppför från korsningen med Tappvägen mot korsningen med Kratsbodavägen och med sitt krön strax före Kratsbodavägen. Kratsbodavägen lutar nedåt mot Bällstavägen. Tegelbergsvägen lutar nedför från korsningarna med Bällstavägen.

Gator och trafikanter

Gångbanor finns längs båda sidor på alla gator i området. Övergångsställen över Bällstavägen liksom över Tappvägen intill Bällstavägen är signalreglerade. I grönstråket i norra delen av planområdet finns en gång- och cykelväg. Kratsbodavägen har endast ett övergångsställe. Det ligger intill Bällstavägen och är oreglerat.

Bällstavägen ingår i det regionala cykelstråket mellan Islandstorget i Ängby och Sundbyberg. Längs Bällstavägen finns separata cykelbanor på båda sidor, medan både Kratsbodavägen och

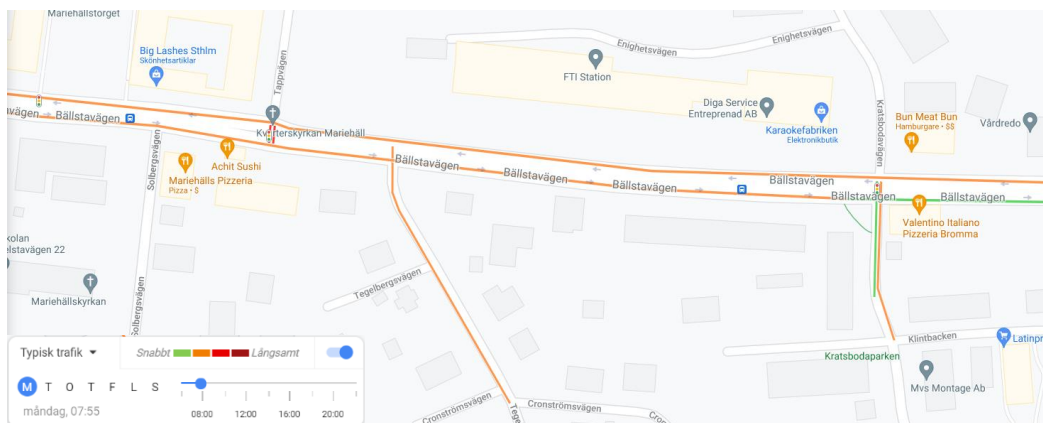
4 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÅLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

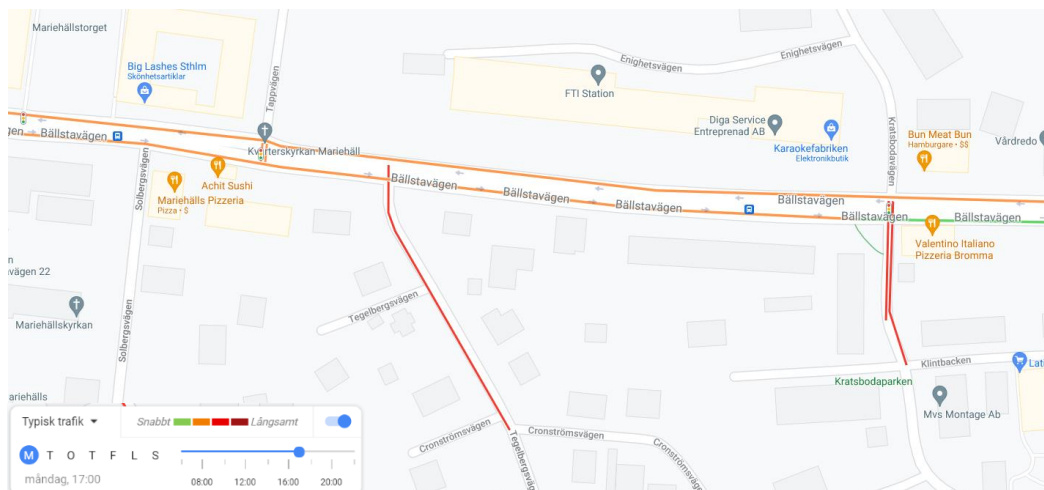
Tegelbergsvägen erbjuder cykling endast i blandtrafik. Signalreglerade cykelpassager finns i korsningen mellan Bällstavägen och Tappvägen.

Busstrafiken på Bällstavägen består av två linjer (112 och 113) med 15-minuterstrafik under högtrafiktid. På krönet strax väster om korsningen med Kratsbodavägen finns busshållplatsen "Mariehäll" med en angöring i vardera riktningen. Väster om korsningen med Tappvägen finns en annan busshållplats, "Mariehällskyrkan", med angöringsplatser väster respektive öster om Mariehällstorget.

Bällstavägen är en huvudgata med 11 500 fordon/årsmedeldygn med 9 % tung trafik år 2018 (ref: Stockholms stad) och är reglerad som huvudled. Den liksom övriga gator i området är hastighetsreglerad till 30 km/h.

Figur 3 Trafikbelastningen enligt redovisning i Google Maps kl. 8 på måndagar.

Figur 4 Trafikbelastningen enligt redovisning i Google Maps kl. 17 på måndagar.

Bällstavägen rustades upp så sent som 2017 med bland annat enkelriktade cykelbanor, nya busshållplatser och en upphöjd mittremsa i smågatsten. Åtgärderna mål var att öka trafiksäkerheten, förbättra framkomligheten och tillgängligheten.

Kratsbodavägen, Enighetsvägen och Tegelbergsvägen betecknas som lokalgator med relativt små trafikflöden.

Parkering är förbjuden längs Bällstavägen, som också är huvudled. Tegelbergsvägen har parkeringsförbud 8-18 på vardagar. Kratsbodavägen och Enighetsvägen har enkelsidig kantstensparkering. Enighetsvägen har i väster en vändplan försedd med återvinningsstation.

Nuvarande bebyggelse

I närområdet finns småhusbebyggelse och mindre flerbostadshus söder om Bällstavägen och större flerbostadshus norr om Bällstavägen. I nordväst angränsar området till det nybyggda Annedal med ca 2000 lägenheter. Öster om Kratsbodavägen finns också ett område med nya flerbostadshus, dock betydligt mindre än Annedal.

Beskrivning av trafikantbehov

Här beskrivs vad som ligger till grund för förslaget. Om uppgifterna under planprocessen ändras kan även föreslagen utformning behöva ändras.

Cykelparkeringstal för bostäder ligger på 2,5-4 parkeringsplatser per 100 m² BTA. Vid studentbostäder är det istället 1,5 cykelparkeringsplats per lägenhet mindre än 35 m² och 2,5 per lägenhet större än 35 m². För arbetsplatser behövs 0,2 cykelparkeringsplatser per anställd. (Ref: Cykelparkeringstal vid nyproduktion, Stockholms stad.) Det innebär 3 cykelparkeringsplatser per 100 m² BTA bostad i detta projekt.

Utrymme för RH-platser behövs högst 25 m från huvudentréer till bostadshus och till lokaler för anställda (5x5 m, alternativt 5x7,5 m för två RH-platser bredvid varandra) (ref: BFS 2011:6 Boverket), men högst 10 meter enligt Stockholms stads riktlinjer. Bakom platserna behövs 2 meter fritt utrymme. Som vägledning används 5 % av alla parkeringar till RH-platser (ref: Stockholm – en stad för alla, Stockholms stad). Likaså behövs en angoringsplats för färdtjänstbil högst 25 m från huvudentréer till bostäder och lokaler (Lbm, 7 m lång, 2,2 m bred exkl. speglar) (ref: BFS 2011:6 Boverket), men högst 10 meter enligt Stockholms stads riktlinjer. För möjlighet att använda sidoramp behöver parkeringsytan inkl. hinderfri yta intill vara 5 meter bred. Likaså behöver platsen ha 2 meter fritt utrymme bakom bilen för ramp som fälls bakåt.

Till förskolan behöver både varutransporter och sopbilar kunna komma. Sopbilarna behöver en 9,5 meter lång och 2,75 bred plats. Plats behövs även till fordon för tömning med slang (ej över cykelbana) av fettavskiljaren. Beroende på varubilens storlek kan längdbehovet understiga eller överstiga sopbilens. Varubilen bedöms som mest behöva 15 meter (12 meter för fordonet och 3 meter friyta bakom för lämmen). Även plats för leveranser till verksamheter längs Bällstavägen behövs.

6 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Plats för varutransporter till lokal behöver rymmas längs Tegelbergsvägens gångbana. Maximalt behövs 15 meter fritt utrymme. Detta utrymme kan även användas av sopbilen.

För beräkning av antalet boendeparkeringar används Stockholms stads dokument Riktlinjer för projektspecifika och Gröna parkeringstal i Stockholm för bilparkering. Antalet specificeras utifrån läge och typ av bostäder, i detta fall 0,44 parkeringsplatser per bostad inkl. besöksparkering. För besökande med parkeringstillstånd för rörelsehindrade finns också möjlighet att stå på gata med parkeringsförbud i max 3 timmar förutsatt att bilen inte ställs trafikfarligt.

Förslag

Detaljplaneområdet framgår av Figur 5.

Figur 5 Detaljplaneområde med förskola väster om vändplan, bostäder i öster (PEAB) och bostäder i söder (Hingsten 1 och 2).

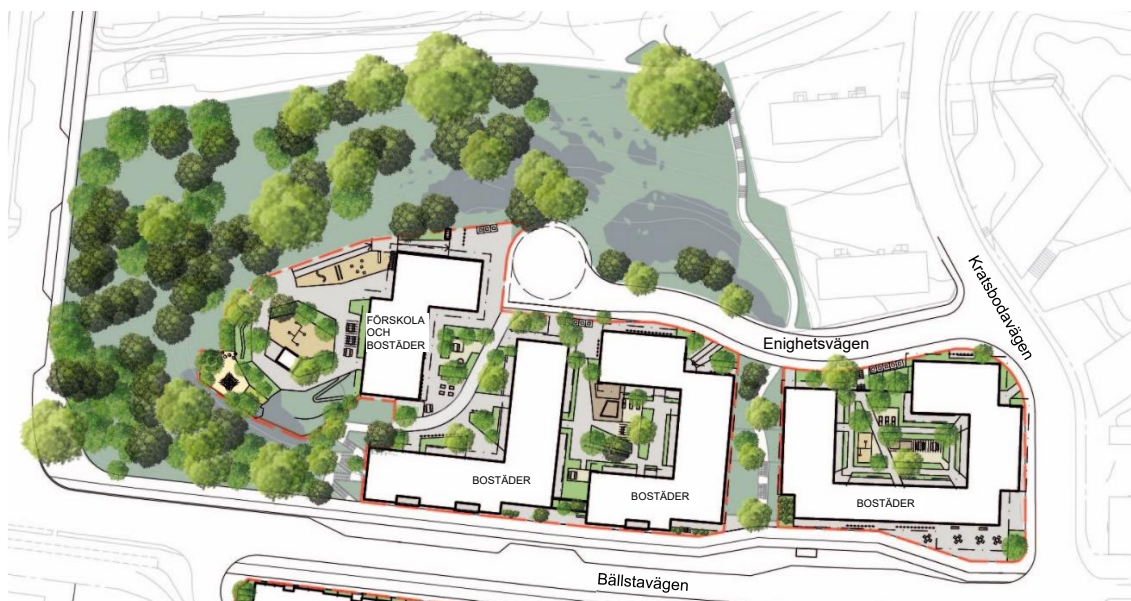
Följande redovisning är indelad i de två rödmarkerade områdena som illustreras i Figur 5.

Bostadsområde och förskola vid Enighetsvägen

Enighetsvägen är planerad att ha bredden 11 meter fördelade på 2,5 meter gångbanor och 6 meter körbana. Lutningen är som mest 4,9 % men på hälften av sträckan under 3 %. I den västra änden finns en vändplan intill förskolan.

8 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Figur 6 Förskola och bostadsområde vid Enighetsvägen.

Gångbanor

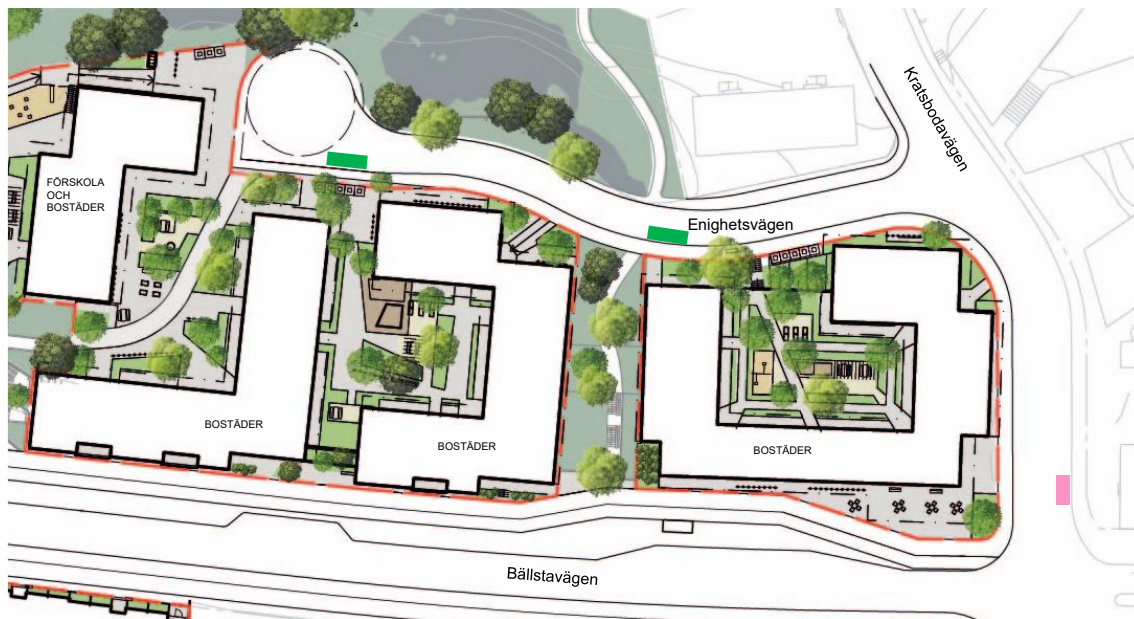
Gångbanorna längs Enighetsvägen, Kratsbodavägen och Bällstavägen är minst 2,0 meter breda och uppfyller därmed breddkravet för tillgängliga gångbanor enligt ALM 2, Boverket. Gatorna har överlag gångbanor på båda sidor. På Enighetsvägen avslutas den norra gångbanan i höjd med gångstråket genom naturen medan den södra leder vidare västerut till förskolebyggnaden inkl. bostäder i väster, till bostäder i söder och till en trappa ned till Bällstavägen i sydväst. En gångväg planeras även på allmän plats mellan Bällstavägen och Enighetsvägen vid busshållplatsen på Bällstavägen.

Cykelparkeringar

Cykelparkering anordnas dels vid förskolans östra entréer och vid rampvägen ner till förskolegården, dels på bostadsgårdarna och cykelrum med access från Bällstavägen, totalt 787 (varav 146 utomhus (36 vid förskolan) och 17 i cykelpool). Enligt cykelparkeringstal för nyproduktion behövs 787 cykelparkeringar för bostäderna mellan Bällstavägen och Enighetsvägen utifrån BTA 26 230 m² (ref: Mobilitetsåtgärder för reducerat parkeringstal, Kvarteret Enigheten, Sweco, version 1.4 2023-06-27).

Tillgänglig angöring och RH-plats

Tillgänglig angöring sker dels via platser på Enighetsvägen med access till bostäder via hiss till och från garage, dels via en plats vid vändplanen gemensam med sopbil, se Figur 7.

Figur 7 Placering av tillgänglig angöring (grönt) och RH-platser (rosa), förutom i garage.

Platsen för tillgänglig angöring vid vändplanen är 35 meter från tillgänglig entré till förskolan. Det är för att undvika backningsrörelser som annars skulle ha blivit nödvändig. Angöringsplatsen på Enighetsvägen har 9 respektive 27 m till huvudentré till bostäder. Platsen kan inte förskjutas så att båda entréerna får högst 25 m p.g.a. låsningen till stället där kantstenen blir nedsänkt för gångvägens passage över Enighetsvägen. Från de två platserna uppfylls alltså kravet på max 25 meter enligt Boverket i ett av tre fall. Samma förhållande avseende riktlinjerna från Stockholms stad på max 10 meter.

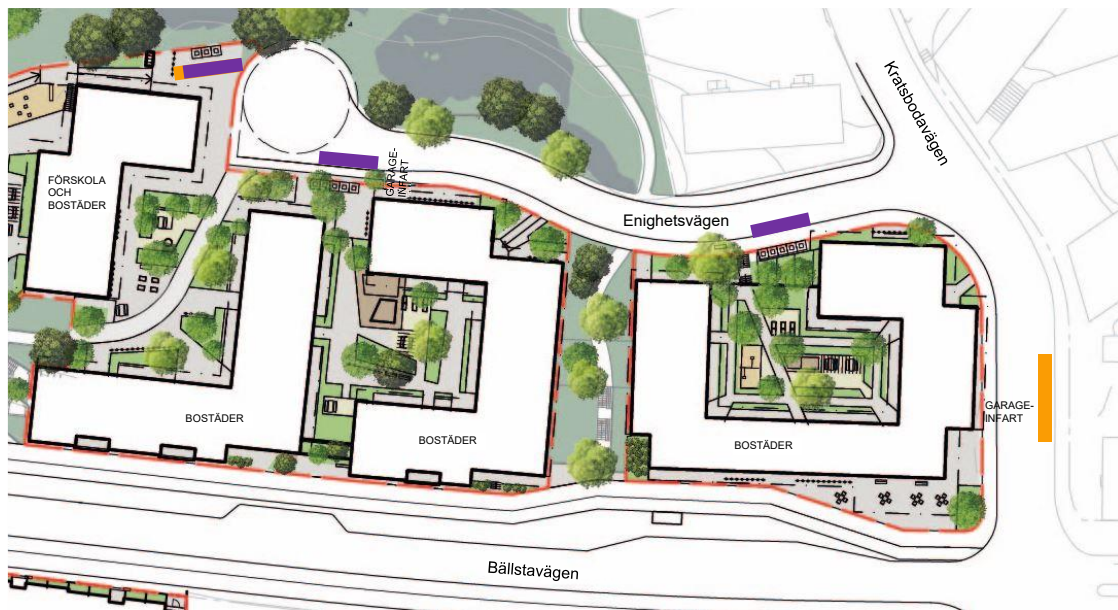
RH-platser anordnas i garage samt på östra sidan av Kratsbodavägen för lokalerna på bottenvåning. Platsen på Kratsbodavägen får 20 meter till lokalentré, d.v.s. mindre än Boverkets krav på max 25 meter, se Figur 7. Dock lutar gatan ca 6 % (max 2 % enligt Boverkets föreskrifter)

Avfallshantering och leverans

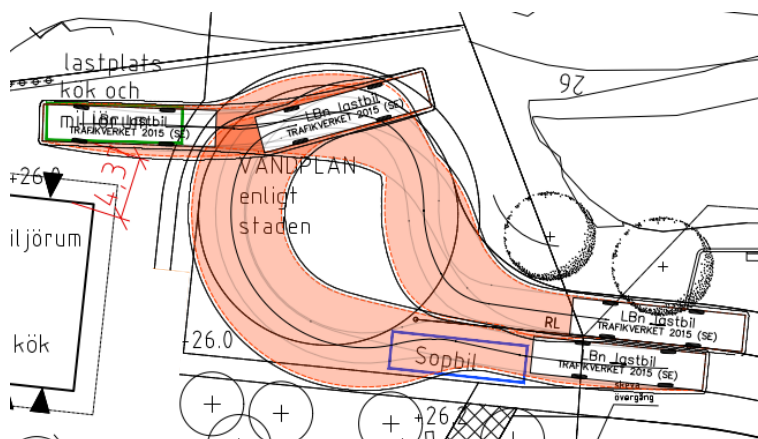
Varutransporter med upp till 12-metersfordon till förskolan sker via plats norr om förskolan med koppling till vändplanen. Det innebär backning ut i vändslingan när fordonet ska lämna platsen. Backning vid förskolor brukar bedömas som olämpligt eftersom förare har begränsad sikt bakom fordonet. I det här fallet bedöms backning som acceptabelt eftersom vändslingans yta inte är naturlig att användas av gående eller cyklister. Leveransplatsen används även för avfallshantering från förskolan. Strax söder om vändslingan finns plats för bostädernas avfallshantering med närhet till miljörum i intilliggande bostadshus.

10 (17)

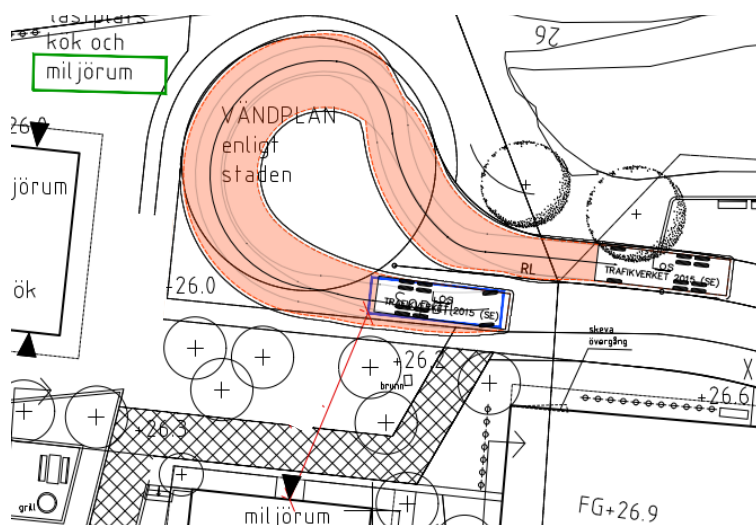
PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Figur 8 Platser för varuleveranser (orange) och avfallshantering (lila).

Figur 9 Utrymmesbehov för varuleverans (12 meter lång) vid inkörning och backning från plats norr om förskolan. (Detta körspår täcker även utrymmesbehov för sopbil till förskolan, grön ruta.)

Figur 10 Utrymmesbehov för sopbil (9,5 meter lång) vid inkörning till plats vid vändplan norr om sopkasuner (för plats på sopkasunerna se Figur 8).

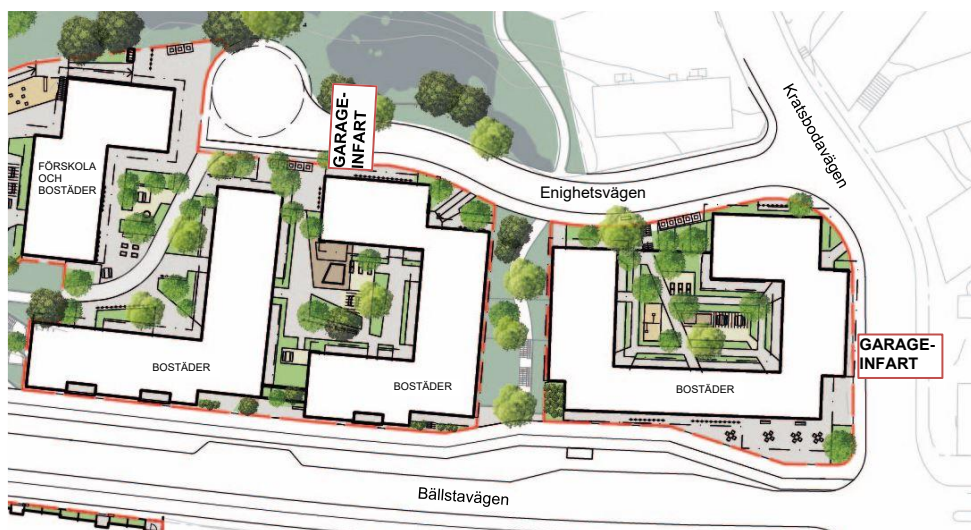
På Kratsbodavägen föreslås en leveransplats placeras för verksamheterna, se Figur 8 .

Personbilsparkering

Personbilsparkering sker i två garage under bostadshusen mellan Bällstavägen och Enighetsvägen med totalt 110 platser. Infart till garagen är dels från Kratsbodavägen, dels från Enighetsvägen strax före vändplanen, se Figur 11. Med parkeringstalet 0,44 parkeringsplatser per bostad inkl. besöksparkering behövs 123 platser (ca 280 lägenheter). Det planeras mobilitetsåtgärder på medelnivå som medför en sänkning av behoven till 105 platser, se Mobilitetsåtgärder för reducerat parkeringstal, Kvarteret Enigheten, Sweco, version 1.4 2023-06-27.

12 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Figur 11 Lägen på infarter/utfarter mot Enighetsvägen och Kratsbodavägen till de två garagen.

Nya bostadsbebyggelsen vid Tegelbergsvägen (Hingsten 1 och 2)

Fastigheterna angränsar till Bällstavägen och Tegelbergsvägen och den nya bebyggelsen består av en L-formad byggnad längs Bällstavägen och in på gården. Huset har entréer både ut mot gatan och mot gården, se Figur 12.

Bällstavägen är huvudled och inte möjlig att angöra på.

Figur 12 Plan över Hingsten 1 och 2.

Gångbanor

Gående når fastigheten dels från Bällstavägen där Stockholms stad planerar för 2,5 meter gångbanor intill 2,2 m breda enkelriktade cykelbanor med skiljeremsa på 0,3 m, dels från Tegelbergsvägen. Gångbanan längs Tegelbergsvägen är ca 1,6-2,0 meter bred (befintlig).

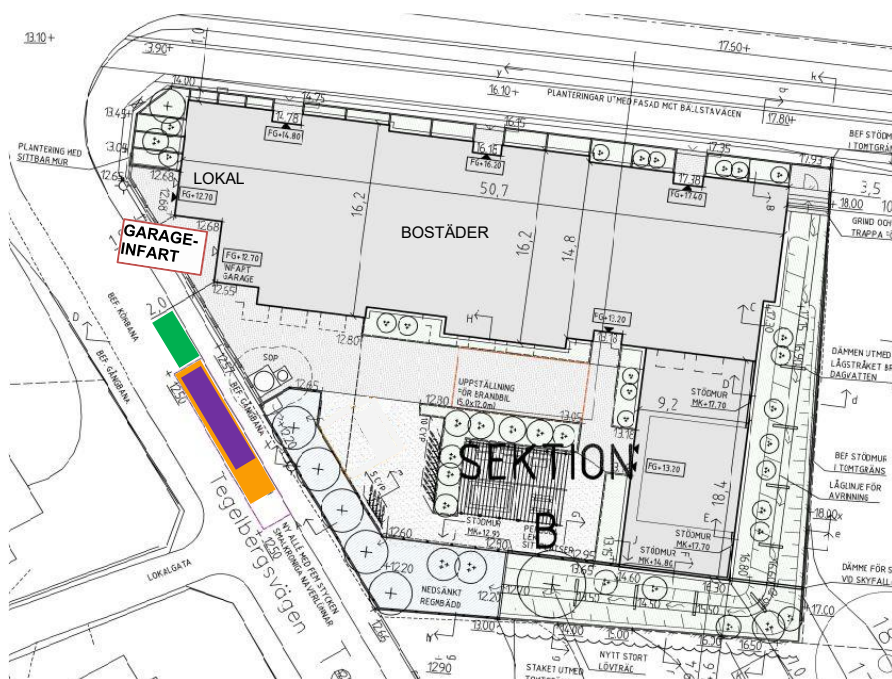
Cykelparkeringar

Cykelparkering föreslås främst i garage under husen, 116 st. En rampväg leder ned till garaget från Tegelbergsvägen. Tomten har få ytor som kan användas för cykelparkering. 15 platser har dock kunnat placeras på sydvästra delen av gården. Det innebär totalt 131 cykelparkeringsplatser. (3 cykelparkeringsplatser per 100 m² ljus BTA. Ca 4011 m² ljus BTA medför behov av 121 platser.)

14 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Platsen för tillgänglig angöring föreslås vara placerad norr om lastplatsen, se Figur 13. Avståndet från tillgänglig angöring till lokalen blir 10 meter och till bostadsentréer mot gården 35 meter respektive 38 meter. Detta klarar Boverkets krav på max 25 meter till lokalen men inte till bostadsentréerna. Ytan på tomten kan dock användas tillfälligt för hämtning och lämning vid bostadsentréerna när avståndet utgör ett hinder.

Figur 13 Plats för tillgänglig angröring för lokalen (grön), varuleveranser (orange) och avfallshantering (lila).

Avfallshantering och leverans

Plats för 12-metersbil ryms på Tegelbergsvägens östra sida, söder om garagenedfarten, se Figur 13 ovan. Platsen är till även för avfallshantering.

Personbilsparkering

För boende och besökande erbjuds parkering i garage med 18 platser varav 2 kan erbjudas som RH-platser (0,44 parkeringsplatser per bostad inkl. besöksparkering. 41 lägenheter medför behov av 18 platser).

Konsekvensbeskrivning

Konsekvenser som tas upp handlar främst om framkomlighet, tillgänglighet, trafiksäkerheten eller transporteffektivitet.

Hållplatserna Mariehäll och Mariehällskyrkan på Bällstavägen underlättar för färdmedelsval med kollektivtrafiken. Till Tvärbanans hållplats Bällstabro är det endast 500-750 meter från området.

Bostadsområdet och förskolan vid Enighetsvägen

Boverkets föreskrifter om högst 25 meter från angöring till tillgänglig entré uppfylls inte och får därför låg kvalitet (maximalt 35 m). RH-platser i garage uppfyller kravet men lösningen innebär gångväg i garagen. RH-platsen på Kratsbodavägen har också låg standard i och med att gatan lutar ca 6 %.

För gående längs Enighetsvägen som ska ner på förskolans gård för hämtning/lämning av barn blir gångvägen något krokig i och med att vändplanen behöver rundas. Risk finns att man kommer att gena över vändplanen. Detta kommer förhoppningsvis inte att ske vid de tillfällen då många fordon är i rörelse och platsen därmed är osäker för gående och cyklister.

Ingen särskild plats inom planområdet finns för bilister att hämta/lämna barn. Det minimerar möjligheten att använda fossilberoende färdmedel. Förskolans placering på en höjd motverkar dock miljövänliga val såsom gång och cykel. De som väljer att använda bil kommer att behöva parkera längs Kratsbodavägen och gå med barnen sista biten.

Nya bostadsbebyggelsen vid Tegelbergsvägen (Hingsten 1 och 2)

Utmaningen vid Hingsten 1 och 2 är att få till tillräckligt attraktiva cykelparkeringsplatser inomhus eftersom tomten inte rymmer så många platser och accessen till garaget går via en rampväg tillsammans med bilar.

16 (17)

PM TRAFIK, FASTIGHETERNA
ENIGHETEN 25 OCH 26, MARIEHÄLL 1:10
M.F.L.
2023-08-23

Referenser

- Plan för säkra och trygga skolvägar (Stockholms stad 2016)
- Projekteringsanvisning Tillgänglighet (SISAB maj 2020)
- Cykelparkeringstal vid nyproduktion (Stockholms stad)
- Riktlinjer för projektspecifika och Gröna parkeringstal i Stockholm för bilparkering (Stockholms stad 2015-10-19)
- Projektera och bygg för god avfallshantering (Stockholm Vatten och Avfall 2018)
- Handbok Gata Stockholm (Stockholms stad 2019)
- Stockholm – en stad för alla, handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö (Stockholms stad 2008)
- Boverkets byggregler BBR, BFS 2011:6
- Boverkets föreskrifter ALM 2, BFS 2011:5, avseende tillgänglighet
- Mobilitetsåtgärder för reducerat parkeringstal, Kvarteret Enigheten (Sweco 2021-12-06), version 1.4 2023-06-27